

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2017/18:19

Fredagen den 19 januari

§ 1 Utrikes frågor

Utrikesminister Margot Wallström

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 11 december 2017**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 22 januari 2018**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag önskar EU-nämndens ledamöter och övriga närvarande en god fortsättning på det nya året.

Vi hälsar utrikesminister Margot Wallström välkommen till EU-nämnden. Först på den preliminära dagordningen har vi en återrapport från FAC den 11 december 2017. Önskar utrikesministern tillägga någonting?

Anf. 2 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

God morgon och god fortsättning! Det är kul att se er igen.

Vi har skickat ut en skriftlig rapport från rådsmötet den 11 december. Den lunchdiskussion som vi hade vid FAC ägde rum tillsammans med ett antal utrikesministrar från de länder som utgör G5 Sahel – Mali, Burkina Faso, Tchad, Niger och Mauretanien. Denna diskussion handlar väldigt mycket om hur vi ska få till en stabilisering och utveckling av Sahel. Vi talade om klimatutmaningar och en rad av de problem, terrorism och annat, som plågar dessa länder – för att inte tala om fattigdomen och behovet av ekonomisk och social utveckling.

Vi hade förstås också en informell frukost på FAC i december. Då hade vi Israels premiärminister Netanyahu som gäst. Den följs nu upp vid detta rådsmöte med en informell lunch med president Abbas.

Utrikesministrarna kommer också att ha ett informellt frukostmöte med chefen för Europeiska investeringsbanken, Werner Hoyer, som ska presentera sitt förslag om att skapa en ny europeisk utvecklingsbank.

Det var detta jag ville tillägga.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Aktuella frågor. Utrikesministern kanske kortfattat kan kommentera den.

Anf. 4 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Där väntas Federica Mogherini ta upp aktuella frågor. Vi har blivit informerade om att hon kommer att nämna situationen i Iran, Irak och Zimbabwe. De två sistnämnda, Irak och Zimbabwe, kommer hon att nämna mot bakgrund av att det finns rådsslutsatser som ska antas som A-punkter vid mötet.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till dagordningspunkt 4, Efter Cotonou.

Anf. 6 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

När det gäller denna punkt, post-Cotonou, förutses inga rådsslutsatser. Jag vill påminna om att utkastet till ett nytt avtal i första hand hanteras av biståndsministrarna. Jag antar att alla mer detaljerade frågor om just biståndet riktas till biståndsministern. Det förutses att detta också framöver i första hand ska hanteras av biståndsministrarna.

Det som vi diskuterar här är mer de politiska aspekterna av detta avtal. Jag säger detta bara för att vi ska vara på det klara med förutsättningarna.

Detta utkast till rådsbeslut, som innehåller ett förhandlingsmandat för EU:s relation med Afrika, Västindien och Stillahavsområdet efter Cotonouavtalet, ska ses i relation till vår övergripande utvecklings- och utrikespolitik i EU.

Regeringen anser att detta avtal ger EU möjlighet att modernisera relationen gentemot länder både inom och utom AVS-gruppen. Vi anser också att ett framtida ramverk bör inkludera relevanta länder och regioner utöver AVS-gruppen. Man kan tycka att det är lite märkligt att det har blivit dessa AVS-länder. Ett modernt avtal borde vara bredare än så och innehålla de principer som vi ska förhålla oss till.

Vi tycker att detta utkast innehåller positiva steg på vissa områden. Men vi vill verka för stärkta skrivningar när det gäller mål om bland annat fattigdomsminskning och värderingsfrågor, som mänskliga rättigheter inklusive kvinnors rättigheter. Vi tycker att jämställdhet ska genomsyra alla delar av detta nya ramverk, till exempel kvinnors roll när det gäller fred och säkerhet. För att dessa ambitioner ska bli verklighet vill regeringen se till att vi får ett tydligare genomslag för EU:s policy för utvecklingssamarbete, Konsensus.

Vi välkomnar också referenserna till utvecklingseffektivitet, och vi tycker att OECD:s DAC-regler och kriterier för ODA ska respekteras fullt ut.

Sedan betonar vi att regionerna bör inkluderas i dialogen på ett tidigt stadium. Det gäller särskilt värderingsfrågor och det civila samhällets roll. Det är därför mycket viktigt att man samarbetar med regionerna.

Vi vill även bevara möjligheten till regelbunden politisk dialog. När så anses nödvändigt vill vi även vidta lämpliga åtgärder när det gäller vad man då kan göra i enlighet med artikel 96, där det sägs att om någon uppenbart bryter mot regler ska man kunna vidta åtgärder – även sanktioner – eller dra in bistånd.

Regeringen vill se att samarbetet med Afrika förstås inbegriper Afrikanska unionen och den utvecklingsagenda som man har. Den sträcker sig ända till 2063.

Vi anser att man i diskussionen om avtalet inte ska föregripa de kommande förhandlingarna om EU:s långtidsbudget. Det är inte en del av diskussionen här.

Vi välkomnar också att EU avser verka för att AVS-länderna tillträder och blir parter till ICC-stadgan, alltså Internationella brottmålsdomstolen.

I övrigt hoppas jag att alla har fått den faktagenommemoria som vi har skickat ut. Där finns mer detaljer om detta.

Anf. 7 JOHAN NISSINEN (SD):

Herr ordförande och utrikesministern! Vi har en avvikande mening. Jag vill börja med att säga att vi tycker att alla utvecklingsländer ska behandlas lika i alla processer och att före detta kolonier inte ska premieras före några andra länder.

Om det blir ett avtal med AVS-länderna vill vi att det ska finnas ett krav på att de ska kunna ta emot sina medborgare igen och bättre ta ansvar för flyktingkrisen i närområdet.

Anf. 8 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr ordförande! Detta är ett viktigt avtal. Vi håller i stort sett med om de aspekter som regeringen och utrikesministern nu tog upp. Detta måste naturligtvis vara koherent och i linje med den övriga utvecklingspolitiken, så att detta inte står för sig utan att man tar alla hänsyn. Därför är det också naturligt att det kommer tillbaka via de utvecklingsansvariga ministrarna.

Vi håller såklart med om vikten av MR- och värderingsfrågor.

Det som jag funderar över är tidsgränsen. Jag uppfattar att det ändå har varit en diskussion om den. Kan utrikesministern utveckla det lite grann? Jag uppfattar att det föreslås att det inte ska vara någon tidsgräns men att regeringen tycker att det ska vara det. Det vore intressant att få veta hur ni resonerar.

Jag har ytterligare en fråga. Kan utrikesministern säga någonting om huruvida det finns grupper av länder som vill ha en lägre grad av koppling till utvecklingsfrågor när det gäller detta avtal?

Anf. 9 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Med anledning av Sverigedemokraternas synpunkter, vi önskar också att man ska globalisera dessa avtal. Det är en rest från en tidigare ordning som reflekteras i detta. Men det är förstås samtidigt ett ramverk för en politisk dialog med dessa länder som har levt kvar på det sättet. Men vår syn är också att man bör globalisera avtalet. Det bör innefatta och vara tillämpligt gentemot alla de länder som vi har denna typ av relation till och ska innehålla principerna för det. Det är också vår syn. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Dessa länder är mycket olika. Vi har inte stora migrationsströmmar från Stillahavsregionen och så vidare, vilket vi förstås har från länderna i Afrika. Där finns det redan en dialog om hur man ska hantera detta. Men när vi träffas och har möten är det såklart frågor om världsläget, inklusive migration, som tas upp.

Vi tycker också att ett eventuellt nytt avtal ska ha en bortre tidsgräns och att det ska innehålla skrivningar om hur och när revidering av avtalen ska ske. Det tycker vi också är viktigt.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Libyen.

Anf. 11 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Libyen är på dagordningen med fokus på den politiska processen. Det förutses inga rådsslutsatser. Vi menar att det är viktigt att EU ger stöd till den särskilda representanten Salamés ansträngningar att genomföra sin handlingsplan för Libyen. Den kallas Libyan Political Agreement och framförhandlades under FN:s översyn. Det är det enda ramverk som finns just nu för en politisk transition.

Nu kommer Salamé att delta via videolänk under FAC. Det är en mycket uppskattad form, så att vi kan tala direkt med SRSG:erna och våra egna representanter runt om i världen.

Det är fortfarande en mycket svår ekonomisk situation, och säkerhetssituationen har inte heller förbättrats. Det påverkar förstås påtagligt allas situation, men särskilt negativt kanske kvinnors vardag och kvinnors möjligheter till politiskt deltagande och politisk representation. Regeringen arbetar för att det ska tas i betraktande också i EU:s stödinsatser inför till exempel kommande val och att vi ständigt ska påpeka detta. Men det verkar inte hjälpa. Vi ser inte fler kvinnor runt bordet och i förhandlingarna. Detta är också viktigt så småningom när det gäller den task force som har lanserats, och som jag nämnde, och att vi då själva också är representerade av kvinnor. Men detta är dåligt. Här har man på något sätt uteslutit hälften av befolkningen.

Vid onsdagens möte i säkerhetsrådet uttrycktes också ett enat stöd för Salamé och den FN-ledda politiska processen. I det svenska inlägget togs frågor om kvinnor, fred och säkerhet, FN:s ledande roll och den fruktansvärda situationen för flyktingar och migranter upp.

Sverige är den enda medlemmen i säkerhetsrådet som under förra året konsekvent tog upp situationen för flyktingar och migranter i Libyen, och det är en fråga vi fortsatt kommer att driva. I ljuset av den allvarliga kritik mot EU som kom under hösten, och även de rapporter om slavhandel som har kommit, är det avgörande att EU:s agerande i fråga om Libyen nu blir rättighetsbaserat, trovärdigt och långsiktigt. Det ska präglas av konfliktkänslighet, och vi ska få en rigorös uppföljning. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Regeringen understryker vikten av att öka stödet till IOM:s och UNHCR:s vitala arbete i Libyen. Våra insatser kanaliseras framför allt via FN-organen. Regeringen uppmanar Libyen att se över lagstiftningen om internering av migranter och mana till ökat humanitärt tillträde i migrantförvaren. Alla individers mänskliga rättigheter måste skyddas och respekteras. Vi upprepar budskapet att vi över tid vill se att förvaren omvandlas till öppna transitcenter.

Slutligen välkomnar vi ökade ansträngningar för att koordinera och intensifiera även migrationsrelaterade insatser i Libyen mellan EU, Afrikanska unionen och FN genom den så kallade task force som lanserades i Abidjan i november. Man hade sina första möten dels i Addis Abeba den 4 december, dels i Bryssel den 14 december. Det är i alla fall ett sätt att koordinera insatserna och kunna hålla ett öga på utvecklingen.

Anf. 12 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag tackar utrikesministern för det jag tycker är en jättebra ståndpunkt när det gäller Libyen och de flyktingförvar som ska göras till öppna transitcenter. Flyktingarnas förhållanden ska förbättras, och man måste faktiskt få slut på slavhandel och barbari när det gäller flyktingar. Det gäller särskilt kvinnor som är drabbade.

Jag undrar om regeringen kommer att driva frågan om att det bistånd man faktiskt ger måste användas på rätt sätt. Till exempel ska kustbevakningen inte försvåra för flyktingarna att komma ut så att fler dör, och slavhandeln ska upphöra. Man ger ju pengar till flyktingförvaren, och då ska man se till att det finns möjlighet till humanitärt tillträde. Det ska kopplas till detta, och jag tycker att det är bra att vi driver den frågan vidare. Jag litar helt och hållet på regeringen och utrikesministern i denna fråga, men vi måste också se till att detta får ett slut genom att ställa krav.

Anf. 13 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Man räknar nu med att det är någonstans i storleksordningen 1,3 miljoner människor som är i behov av humanitärt stöd i Libyen. Under förra året var Sverige den åttonde största givaren av humanitärt stöd till Libyen. Genom Sida gav vi 26 miljoner kronor till krisen i Libyen. Det gick till ICRC, alltså internationella Röda Korset, och det gick till Ocha, UNHCR och Unicef. Vi har också använt 8 miljoner svenska kronor av det svenska kärnstödet till FN:s katastroffond Cerf, som ju också används i Libyen.

Det är detta som har varit det mest uppmärksammade och även djupt oroande när det gäller situationen för flyktingar och migranter. Där är UNHCR och IOM de viktigaste aktörerna, och det är via dem vi måste verka för att det ska bli en annan situation och för att man ska få ett rättssäkert genomförande av alla insatser man gör. Där är vi också största givare av icke öronmärkt stöd till UNHCR, och vi har gett 5 miljoner särskilt till UNHCR:s arbete i Libyen.

Här måste man ju hitta lösningar för evakuering och återvändande. Man har påbörjat ett sådant arbete, men det måste fortsätta. Sedan har vi som ni vet numera en ambassad i Tunis – vi öppnade en ambassad där – och även ett Stockholmsbaserat sändebud som jobbar med Libyenkonflikten. Vi har uppmuntrat till besök och rapportering därifrån så att vi själva kan hålla ett öga på vad som sker i Libyen. Det är viktigt för oss att få såväl information som möjligheter till kontakter och inflytande.

Det vi har gjort – jag kan bara upprepa det – är också att vi i FN:s säkerhetsråd vid upprepade tillfällen lyft fram just flyktingars och migranters utsatta situation och vikten av att vi får humanitärt tillträde till de förvar och läger där de hålls. Vi har också krävt att man ska uppmärksamma gender och ålder och ta sådan hänsyn, och det gäller även humanitärt tillträde. Det har alltså verkligen varit återkommande på dagordningen och någonting vi har lyft fram. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Så ser det ut i dag.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Biståndet är inte en fråga för samråd i dag, men vi tackar för informationen i den delen.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Anf. 15 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag tänker faktiskt ta upp en fråga som är högst aktuell när det gäller detta område. Jag tog inte upp den i samband med det jag framförde eftersom det endast gällde Libyen, men nu är det också regionen det handlar om.

Det är en fråga som är högst aktuell, och det gäller om regeringen avser att ge EU-nämnden kommissionens begäran om förhandlingsmandat avseende fiskeavtalet med Marocko. Den danska regeringen har nämligen tagit upp detta under förhandling mellan sin regering och både EU-nämnd och utskott, och vi har haft frågan uppe förut. Alla var eniga, och därför tänkte jag att det borde vara viktigt att ta upp igen och samråda om.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Det är inte heller en fråga för samråd i dag, men det ser ut som att Margot Wallström ändå har någonting att säga.

Anf. 17 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Nej, det enda jag kan säga är att det inte står på dagordningen i dag och att jag ber att få återkomma till nämnden när det blir aktuellt, det vill säga när detta finns som diskussionspunkt eller beslutspunkt på dagordningen. Jag ska alltså be att få återkomma.

Anf. 18 SAID ABDU (L):

Herr ordförande! Jag tackar utrikesminister Margot Wallström för föredragningen.

Jag vill bara instämna i min kollega Amineh Kakabavehs tidigare inlägg. När vi i Europa bygger Fort Europa är det viktigt att vi ser till att de människor som inte lyckas ta sig över sundet har drägliga förhållanden. Amineh väckte frågan, och jag tycker att det är viktigt att betona den. När vi ger bistånd måste vi se till att vi har access och se till att de människor som bor på dessa flyktingförläggningar har en dräglig tillvaro. Frågan är om man inte kan ställa hårdare krav när vi ändå har en relation till de två institut vi jobbar med. Kan vi ställa hårdare krav på dem eller på Afrikanska unionen att ta större ansvar i dessa frågor? Jag vill bara betona detta.

Jag vet att vi har diskuterat den tidigare punkten om AVS-länderna färdigt, men jag vill bara få med dimensionen att det finns ett historiskt ansvar även för Sverige som land. Sverige har historiskt sett bidragit till slavhandeln, både när det gäller Guadeloupe och Saint-Barthélemy, så det finns ett historiskt perspektiv i den frågan. Jag ville framföra det.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Det är viktiga frågor, men vi kan försöka hålla oss till de punkter vi diskuterar och inte gå utanför dagordningen. Det är dock viktiga frågor, som sagt.

Nu går vi vidare till dagordningspunkt 6 om Israel–Palestina och fredsprocessen i Mellanöstern.

Anf. 20 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Ordförande! Förutom den informella lunch med president Abbas som jag nämnde i inledningen kommer det också att vara en formell dagordningspunkt som tar upp situationen Israel–Palestina. Inga rådsslutsatser väntas.

Regeringen kommer förstås att välkomna att EU bekräftar sin sedan länge överenskomna folkrättsbaserade MEPP-politik, och det är mer angeläget än någonsin. Därtill kommer vi att understryka vikten av att EU fortsätter arbeta för att genomföra sin Mellanösternpolitik. Vi ser EU:s roll i Mellanösternpolitiken som central, men engagemanget måste öka och bli mer konkret.

Regeringens erkännande av Palestina har förstås gett oss en närmare relation till palestinierna, och det möjliggör en dialog även i svåra frågor. Det är viktigt med tydliga budskap om att de behöver stärka den palestinska demokratin, inklusive att se till att inkludera kvinnor och unga människor i politiken samt ge utrymme för det civila samhället. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Vi vill också betona vikten av försoning och ett enat ledarskap;>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<.

Regeringen kommer att uttrycka stor oro över den fortsatta negativa utvecklingen på marken, inklusive nya israeliska lagar rörande bland annat Jerusalems status, den fortsatta bosättningsexpansionen samt USA:s indikationer på minskat stöd till UNRWA. Stödet till palestinska flyktingar kommer att dras ned till ungefär en tredjedel. Detta menar vi är direkt kontraproduktivt; det är ett stöd som riktas till överlevnad, kan man säga, i många av flyktinglägren för palestinier runt om i världen. Det är allvarligt. Vår position är att inga unilaterala åtgärder ska vidtas som föregriper förhandlingar mellan Israel och Palestina, och det inkluderar Jerusalems framtida status.

Vi oroar oss också mycket över att ett tjugotal organisationer nu officiellt har förbjudits inresa till Israel med hänvisning till deras stöd för BDS-politik, där "BDS" står för boycott, divestment och sanctions. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

I övrigt blir det en diskussion om var vi är med Mellanösternpolitiken, också mot bakgrund av vad som har hänt i USA på sistone.

Anf. 21 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Det är mycket viktigt att detta kommer upp på dagordningen, och det är mycket viktigt att både bibehålla den enighet kring MEPP-politiken som ändå finns inom EU och öka engagemanget. Det vill vi verkligen understryka vikten av.

Det finns många oroande tecken, och jag skulle vilja att utrikesministern var ännu tydligare. Jag hörde en del i inledningen som inte står i den skriftliga ståndpunkten, nämligen att den kritik vi har och den oro vi känner är balanserad och riktar sig mot båda sidor. En del av det kom upp i utrikesministerns inlägg, men vi skulle vilja se ytterligare exempel på det vi är kritiska mot när det gäller den palestinska sidan. Det gäller terroristattacker mot civila och fortsatt uppvigling till våld. Utrikesministern tog också upp oron över den palestinska oenigheten och bristen på demokrati.

Här skulle jag vilja vädja om att regeringen är tydlig i den balanserade kritiken, så att det inte framstår som att vi på något sätt tar ställning.

Jag vill också höra något om det som USA nu har sagt. Vi har sett att det har kommit ett stöd på 60 miljoner dollar, om jag förstod det rätt. Kommer det att bli en diskussion på rådet om att EU eventuellt ska avsätta andra pengar, eller kommer det att bli en uppmaning till medlemsstaterna? Kan utrikesministern utveckla det hela lite grann vad gäller stödet till Unrwa?

Anf. 22 JOHAN NISSINEN (SD):

Herr ordförande! Även vi vill betona att det är viktigt att det framförs kritik mot båda sidor. Vi anser inte att vare sig freden eller tvåstatslösningen gynnas av den palestinska myndighetens utbetalningar till dömda terrorister och deras familjer eller av acceptansen för antisemitism. Inte heller är de grova uttalanden som gjorts av högt uppsatta företrädare för den palestinska myndigheten något som gynnar freden.

Anf. 23 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Dessa frågor och synpunkter är högst relevanta. Det är självklart så att vi har fått tillträde – erkännandet av Palestina innebär att vi kan framföra en väldigt uppriktig och rak kritik direkt till dem. Vi kan prata om hur de ska ta sig framåt.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Försoning mellan Fatah och Hamas skulle förstås också starkt bidra till >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<en framtida lösning i Mellanöstern.

Precis som Karin Enström säger är det viktigt att det även fortsättningsvis finns enighet och engagemang från EU-håll och att trycket hålls uppe på båda sidor, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Situationen i Gaza är, som vi vet, ohållbar och närmar sig en punkt där det inte längre kommer att gå att överleva där. Detta gäller situationen i fråga om vatten, miljö, elektricitet och allt vad ni vill. Det är mycket viktigt att vi fortsätter att engagera oss.

Vi ska definitivt balansera vår kritik och se till att den på alla relevanta punkter riktas mot båda parterna – >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

När det gäller UNRWA anser vi att detta är kontraproduktivt. Jag vet att det framförs krav på att man ska effektivisera organisationen, men jag menar att detta arbete redan har gjorts under Krähenbühls ledning. Det finns inte mycket mer att ta. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Krähenbühl måste varje år åka till länder runt om i världen och vädja om mer pengar. Pengarna går till skolor och till hälso- och sjukvård – de går till överlevnad för dessa grupper. I samma ögonblick som man tar bort detta kommer situationen i de palestinska flyktinglägren att bli mycket farlig, och därför är det kontraproduktivt.

Jag tycker att man långsiktigt borde hitta en annan lösning för UNRWA, så att organisationen inte varje år ska behöva hamna i detta läge.

I december kommer UNRWA och säger att de inte längre har några pengar och att de måste få extra medel.

2017/18:19
19 januari

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Det är i alla fall min utgångspunkt. Detta är ju dock ingenting som vi ska besluta om där, utan det blir en allmän debatt.

Anf. 24 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Tack, utrikesministern, för redogörelsen! Det låter som att ministern sedan den tidigare ståndpunkten, som vi fick skriftligt, har modifierat denna muntligen. Jag är lite osäker – från Kristdemokraternas sida vill vi ha ett förslag till en svensk ståndpunkt som är balanserad.

Det är alltså frågan om hur vi ska se på det talade ordet här och en ändring i ståndpunkten. Jag kan läsa upp det så som jag vill ha det, så får vi se om utrikesministern tycker att det är det som hon kommer att driva. I så fall kan jag nöja mig med det – annars måste jag anmäla en avvikande mening från Kristdemokraterna. Detta utgår från den ståndpunkt som regeringen redan har lagt fram, men vi har gjort några tillägg:

Regeringen välkomnar en diskussion i utrikesrådet om fredsprocessen i Mellanöstern, där EU bekräftar sin sedan länge överenskomna MEPP-politik. Regeringen ser EU:s roll i MEPP som central, men engagemanget måste ökas.

Regeringen anser att det är mer angeläget än någonsin att EU fortsätter att arbeta aktivt för att genomföra sin MEPP-politik, för Palestina och Israel att leva sida vid sida i fred och säkerhet, inklusive den gällande tvåstatslösningens nödvändighet, värnandet av Jerusalems särskilda status och bosättningarnas olaglighet.

Regeringen ser med oro på den mycket negativa utvecklingen på marken, med terroristattacker mot civila, fortsatt uppvigling till våld, fortsatt palestinsk oenighet, fortsatt bosättningsexpansion, nya oroväckande lagar och lagförslag från den israeliska regeringen, fortsatt negativ demokratiutveckling i Palestina och en allvarlig humanitär situation i Gaza.

Regeringen ser även med stor oro på USA:s indikationer om möjligt minskat stöd till Unrwa. Regeringens position är att inga unilaterala åtgärder ska vidtas som föregriper förhandlingar mellan Israel och Palestina om Jerusalems framtida status, vilket även den höga representanten Mogherini betonat.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Det är det talade ordet som gäller vid EU-nämndens sammanträden.

Anf. 26 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Jag menar att detta är precis det som jag sa – det är precis detta som är vår ståndpunkt. Det är detta som jag anser att jag bekräftade, även om jag broderade ut det lite, eftersom den allmänna diskussionen ju kommer att handla om de andra sakerna. Men detta är vår principiella hållning.

Anf. 27 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Om statsrådet tänker sig att driva den linje som finns föredragen nöjer jag mig med det.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Finns det något att tillägga under dagordningspunkt 7, Övriga frågor?

Anf. 29 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr ordförande! Under punkten Any other business har Italien aviserat att man vill ta upp sina prioriteringar för ordförandeskapet i OSSE. Italien kommer också att ta upp Tunisien, eftersom deras utrikesminister nyligen har besökt landet. Därutöver kommer Danmark att ta upp en punkt om arbetet i Europarådet.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och tackar också utrikesministern med medarbetare för medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde.

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor
Finansminister Magdalena Andersson
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska
och finansiella frågor den 5 december 2017
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
ekonomiska och finansiella frågor den 23 januari 2018

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar finansminister Magdalena Andersson med medarbetare välkomna. God fortsättning!

Först har vi återrapporten. Vill finansministern tillägga något?

Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ja, inte om själva Ekofinmötet, men på decembermötet hölls ett eurogruppsmöte i utvidgat format för andra gången i rad. Det innebar att ous-länderna hade möjlighet att delta i eurogruppens diskussioner.

Det var en förberedelse inför det utvidgade toppmötet som hölls i december 2017, och statsministern har ju varit och rapporterat i riksdagen från det toppmötet.

Den diskussion som var i eurogruppen innan toppmötet följde på den diskussion som vi hade förra gången. Vi fortsatte att tala om EMU-fördjupning, ESM och det finanspolitiska ramverket, och det låg helt i linje med de diskussioner vi hade haft gången innan.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare i den preliminära dagordningen, och först har vi riktlinjedebatten om ett fördjupat EMU.

Anf. 34 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ekofin ska ha en diskussion om hur det fortsatta arbetet med EMU-fördjupningen ska läggas upp. Det kommer inte att vara en diskussion om förslagen i sak utan en diskussion om hur arbetsplanerna och processen ska se ut framöver. Det handlar om hur paketet med förslag som kommissionen kom med den 6 december ska tas vidare i Ekofinkretsen.

Förslagen handlar bland annat om att ESM ska utvecklas till en europeisk valutafond och att den så kallade finanspakten ska föras in i EU:s rättsliga ram. Man diskuterar också vissa nya budgetinstrument och en ny funktion för en europeisk ekonomi- och finansminister. Det är ett omfattande paket. Det finns delar av paketet som regeringen ser mer positivt på och andra delar som regeringen är mer skeptisk eller negativ till.

Nämnden har kunnat ta del av ett Fakta-PM om detta paket. Ståndpunkterna i detta pm bygger på de diskussioner och det samförstånd vi har haft i nämnden och i finansutskottet i dessa frågor.

Vad gäller arbetsprocessen har kommissionen lagt fram en ganska ambitiös färdplan med förslag om att de första konkreta besluten ska komma redan till sommaren. Dessutom är ytterligare lagförslag rörande både bankunionen och flerårsbudgeten att vänta under det kommande halvåret, så vi står inför en period med ganska mycket arbete med EMU-fördjupningen.

Den aktuella frågan är hur detta arbete ska läggas upp. Här finns en viss vägledning från eurotoppmötet i december då Tusk sa att arbetet bör prioriteras där samsynen är som störst och där arbetet också har kommit en bit på väg. Han nämnde särskilt bankunionen och utvecklingen av ESM. Nu ska Ekofin föra fram sin syn, och sedan är det upp till det bulgariska ordförandeskapet att tillsammans med den nya eurogruppsordföranden att utveckla en arbetsplan.

Regeringen tycker att det är bra att man prioriterar arbetet med bankunionen. Vi är också beredda att diskutera lagförslaget om en europeisk valutafond, även om det i första skedet är en fråga som ligger i euroländernas händer eftersom ESM i nuläget är ett samarbete mellan euroländerna.

Övergripande synpunkter från svensk sida är att dessa diskussioner bör vara i så inkluderande format som möjligt, det vill säga EU-27, och så har ju fallet varit i ökande utsträckning under hösten. Jag och andra icke-eurofinansministrar har framfört till den nya eurogruppsordföranden att vi ser poängen med att fortsätta på detta vis i så stor utsträckning som möjligt, även om det givetvis kan finnas frågor som det är av särskilt intresse för euroländerna att diskutera enskilt.

Regeringen återkommer givetvis till nämnden inför kommande rådsmöten där vi förväntar oss mer diskussion i sakfrågorna i substans.

Anf. 35 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Det är omfattande och stora frågor. Vid ett flertal tillfällen har det varit en mer generell diskussion, och statsministern har både inför och efter ER sagt att detta ska hanteras i vanlig ordning. Då gäller det det också gör det. Om jag uppfattade finansministern rätt återkommer sakfrågorna efter hand, och nu handlar det i första hand om hur arbetet ska gå vidare.

Ståndpunkten är ganska generell, och det är svårt för oss att i nämnden att ta till oss formuleringar som att en del är bra och annat är mindre bra. Det handlar säkert om att det är så omfattande och rör ett flertal förslag.

Jag skulle vilja ha ett förtydligande av finansministern. Vad blir finansministerns tydligaste budskap i denna punkt på mötet?

Jag tror inte att vi har olika uppfattningar om idén om en EU-finansminister, till exempel, och vi ser fram emot att regeringen och finansministern är tydliga här.

Det är lite vagt. Antingen får jag nöja mig med att det kommer tillbaka i sak via finansutskottet och sedan i nämnden, eller kan ministern förtydliga vad Sverige kommer att vara mest tydligt med på mötet?

Anf. 36 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Nu ser vi den utveckling som vi har talat om under lång tid med en federaliseringsprocess inom Europeiska unionen. EMU är den mest centrala delen och det som knyter ihop hela säcken.

Det är ovisst i vilka delar som regeringen kommer att vara skeptisk, framför allt när det går till beslut i ett senare skede.

Sverige är inte med i EMU. Men Sverige är förpliktat att gå med i EMU eftersom det inte finns något formellt undantag, vilket jag beklagar och har beklagat under lång tid. Det hade varit bra om regeringen i något forum kunde lyfta upp denna aspekt att man fullt ut från EU:s sida ska respektera

det svenska valutslaget i folkomröstningen. Såvitt jag minns har jag ännu inte hört regeringen eller något av de övriga politiska partierna stå för uppfattningen att Sverige ska ha ett formellt undantag. Jag vill framföra att detta är en central del, särskilt när vi ser hur det utvecklar sig.

Det är en sak om det är ett mellanstatligt samarbete mellan medlemsländer som är med i en valutapakt, som i detta fall. Det är en helt annan sak om detta ska lyftas upp till en central del av EU och unionsrätten, vilket är vad vi är på väg mot.

På mötet borde regeringen markera vad Sverigedemokraterna tycker i dessa frågor. Jag förstår att regeringen inte tycker likadant som vi, men jag önskar att man ändå lyssnar på vad vi säger och tar till sig våra argument eftersom det är viktigt. Det är framför allt viktigt att lyssna på vad folket säger, och folket har ju gett ett tydligt utslag i denna fråga: Sverige ska inte gå med i EMU. Då ska vi inte heller vara med i de överstatliga delar som EMU kräver och som regeringen också inser att det kräver.

Bankunionen har vi varit kritiska mot tidigare, och det är vi fortfarande. Vi tycker inte att Sverige behöver forcera eller trycka på för att det ska genomföras så snabbt som möjligt. Jag förstår att regeringen vill det eftersom regeringen har en annan uppfattning i sak.

Jag beklagar utvecklingen, och det vore bra om också regeringen tydligt beklagar denna utveckling redan på detta möte där det ska läggas upp en plan för hur det här ska genomföras. Tyvärr får vi nog inte se ett sådant tydligt avståndstagande från denna utveckling, så därför anmäler jag avvikande mening.

Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Varje sakförslag som Sverige ska ta ställning till kommer självklart att förankras i finansutskottet och i EU-nämnden så att vi har en tydlig svensk ståndpunkt som är förankrad i Sveriges riksdag.

Det som nu kommer att diskuteras är tidsplanen. Vi har ju tidigare diskuterat vad som är det viktigaste här och nu, och det är att genomföra de åtgärder som man har börjat arbeta med, nämligen bankunionen och kapitalmarknadsunionen. Det är Sveriges prioritering att färdigställa dessa centrala delar för att få en bättre fungerande eurozon.

ESM är som sagt ett samarbete mellan euroländerna, så här finns en möjlighet för dem att agera.

Sverige har under de senaste 15 åren efter euroomröstningen utan problem kunnat välja att inte ha euron som valuta, och jag anser inte att det kommer att vara ett problem den närmaste framtiden heller. Vi har många diskussioner med EU och en rad olika ståndpunkter, och min bedömning är att det gagnar Sveriges intressen att arbeta hårdare med dessa frågor.

Anf. 38 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ordförande! Jag tackar finansministern för föredragningen. Apropå tydlighet: Det är bra att regeringen är supertydlig med att Sverige är emot en gemensam europeisk finansminister. Vi har tagit upp denna fråga, och det är bra att vi är tydliga med ännu en gång.

Anf. 39 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Det kanske låg dolt i finansministerns svar, men jag tyckte inte att jag fick någon kommentar om ett tydligt budskap, inte minst vad gäller förslaget om en EU-finansminister.

Anf. 40 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag förväntar mig ingen diskussion om sakförslagen utan om arbetsplanen.

För mig är det inte uppenbart vad en EU-finansminister skulle syssla med, så kommissionen behöver klargöra vad man menar med det.

Anf. 41 PAVEL GAMOV (-):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen.

Även från ett nationalkonservativt perspektiv instämmer jag i den kritik som har framförts, det vill säga att statsrådet inte är tydlig nog i sin kritik av planerna på en gemensam finansminister för Europeiska unionen.

Jag ser fram emot att denna fråga samråds i nämnden när den bli ännu mer aktuell. Men jag anser från mitt perspektiv att finansministern borde vara ännu mer tydlig i sin kritik mot detta.

Jag anser inte att det är en struntfråga att driva att Sverige ska ha ett undantag från EMU. Det är något vi saknar i dag, vilket vi tidigare hörde påpekats här i nämnden. Det har påpekats vid ett flertal tillfällen att Sverige saknar ett sådant här undantag, vilket är högst beklagligt. Detta är något som finansministern borde lyfta fram i alla möjliga sammanhang så att Sverige får ett sådant undantag från eurozonen.

Härmed anmäler även jag avvikande mening.

Anf. 42 ORDFÖRANDE:

Jag vill poängtera att nu söker regeringen samråd om den utskickade dagordningen, som i det här fallet rör att rådet förväntas diskutera processen, så att det är tydligt på den punkten.

Anf. 43 SAID ABDU (L):

Tack, ordförande Jonas Eriksson, för förtydligandet om dagordningspunkten! Och tack så mycket, finansministern! Det är många av oss som har intagna positioner i de här frågorna, och de är välkända sedan tidigare. Jag vill bara i denna mycket skeptiska anda i rummet i positiv anda framföra att jag stöder regeringens inriktning och även utvecklingen inom EU och EMU. Vi är positiva till den och tror att vi behöver EU-samarbetet. Det är mycket mångfald inom EU-samarbetet och EU-länderna, och jag tror att det är en utveckling som vi behöver och även att vi på sikt kanske kommer till den insikten.

Anf. 44 ORDFÖRANDE:

Då konstaterar jag att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning, en avvikande mening från Sverigedemokraterna och en avvikande mening från Pavel Gamov.

Nästa punkt på dagordningen är Övriga frågor 4 a och 4 b. Önskar finansministern ordet där?

Anf. 45 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):
Inte på 4 a. Det är bara en vanlig uppdatering. Däremot på 4 b, Momspaketet.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Då det inte är några frågor om 4 a går vi över till 4 b, Momspaketet.

Anf. 47 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ekofin kommer att informeras om två förslag som lämnades i går och handlar om skattesatser och undantag men också om regler för små företag. Jag börjar med det första om ändring av reglerna om skattesatserna för momsen.

Kommissionen föreslår att den nuvarande listan över vilka varor och tjänster som medlemsstaterna får tillämpa reducerade skattesatser på ska ersättas med en lista över vilka varor och tjänster som man inte får tillämpa reducerade skattesatser på. Det innebär att medlemsstaterna kommer att få större frihet att bestämma på vilka varor och tjänster man ska ha reducerade skattesatser, vilket ökar risken för skattekonkurrens mellan medlemsstaterna.

Det andra momsförslaget gäller förenklingar för mindre företag. Det handlar om ändrade regler för omsättningsgräns för små företag, bland annat att medlemsstaterna ska få ha en gräns på 85 000 euro. Det ska också vara möjligt för företag från andra EU-länder att få skattebefrielse i det land där momsen redovisas. En annan del av förslaget gäller förenklingar för företag som omsätter högst 2 miljoner euro. Dessa företag ska kunna redovisa momsen en gång per år och får förenklade regler för fakturering av moms.

Detta är förslag som presenterades av kommissionen i går. Nu ska vi analysera förslagen och återkomma till dessa. Det här är ett informationsärende på mötet nästa vecka.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen!

Vi går vidare till punkt 5, Presentation av ordförandeskapets arbetsprogram.

Anf. 49 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Bulgarien tog över ordförandeskapet den 1 januari och kommer nu att presentera sitt arbetsprogram. Det är inte en dagordningspunkt där det brukar bli någon längre diskussion.

Ordförandeskapet har två huvudsakliga prioriteringar på Ekofin-området. Den första är att arbeta med att fullborda bankunionen och att fortsätta utveckla kapitalmarknadsunionen. Den andra är arbetet på skatteområdet med företagsbeskattning i EU och med att minska möjligheterna till aggressiv skatteplanering. Man planerar naturligtvis också fortsatta diskussioner om EMU-fördjupningen.

Regeringen kan välkomna ordförandeskapets arbetsprogram och ser fram emot ett konstruktivt arbete med Bulgarien. Det är viktigt att understryka att det faktum att vi välkomnar arbetsprogrammet inte innebär att vi ställer oss bakom alla initiativ som ordförandeskapet kommer att

arbeta med, utan vi kommer naturligtvis att redovisa vår ståndpunkt om respektive initiativ när de behandlas i rådet.

Prioriteringarna på Ekofinrådet kommer mycket att handla om att föra arbetet vidare med redan påbörjade initiativ. Vi tycker att det är bra att ordförandeskapet väljer att prioritera arbetet med bankunionen och kapitalmarknadsunionen.

Anf. 50 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Under dagordningspunkt 6, Europeiska planeringsterminen 2018, kan det för tydlighetens skull vara lämpligt att ta frågorna punktvis. Vi börjar med 6 a, Rådets slutsatser om den årliga tillväxtöversikten för 2018.

Anf. 51 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Detta är slutsatser om tillväxtöversikten för 2018, som presenterades på Ekofinrådet i december. Som jag berättade inför det mötet här i EU-nämnden är det i princip samma prioriteringar som förra året, det vill säga att man ska öka investeringarna, fortsätta med strukturreformer och bedriva en ansvarsfull finanspolitik.

Det här är prioriteringar som regeringen tycker är fortsatt relevanta, och vi kan på ett övergripande plan ställa oss bakom dem. Men det är naturligtvis viktigt att understryka att medlemsstaternas befogenheter och kompetens vad gäller den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken och sociala frågor fortsatt ska respekteras.

Vi kan ställa oss bakom rådsslutsatserna.

Anf. 52 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi brukar ju alltid anmäla avvikande mening vad gäller förvarningsrapporten och planeringsterminen, och det gäller också i dag med hänvisning till vad vi tidigare brukat anföra.

Anf. 53 ORDFÖRANDE:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till 6 b, Rådets slutsatser om rapporten om förvarningsmekanismen 2018.

Anf. 54 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Även denna punkt fanns med på dagordningen vid förra Ekofinmötet. Regeringen kan välkomna rapporten, som är ett led i arbetet med att tidigt upptäcka ekonomiska obalanser i makroekonomin. Vi välkomnar även den fördjupade granskningen av Sverige, som kommissionen kommer att genomföra tillsammans med granskningarna av elva andra medlemsstater.

Vi kan ställa oss bakom slutsatserna om förvarningsrapporten.

Anf. 55 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag upprepar vad jag nyss sa.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 6 c, Rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet. För EU-nämndens och Sveriges del är det en information.

Anf. 57 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ja, precis. Här är det bara euroländerna som har rösträtt, så jag tänker inte fördjupa mig i detta.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Genomförande av handlingsplanen för hantering av nödlidande lån i Europa.

Anf. 59 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer rådet att få en uppdatering. Vi fick en kort information om detta på Ekofinnmötet i december. Till det här mötet har kommissionen tagit fram en rapport om utvecklingen av andelen dåliga lån i EU samt hur arbetet med handlingsplanen fortskrider.

För att börja med utvecklingen av dåliga lån minskade den genomsnittliga nivån i EU från 6,5 procent 2014 till drygt 4 procent, även om den också med denna minskning är hög historiskt sett. Skillnaderna mellan länderna är också mycket stora. Även om de minskar övergripande har flera medlemsstater en andel dåliga lån på över 10 procent. Därför finns ett stort behov av fortsatta åtgärder i flera medlemsländer.

Syftet med handlingsplanen, som antogs av Ekofin i juni förra året, var att ta fram ett antal kompletterande åtgärder, dels för att underlätta hanteringen av existerande dåliga lån, dels för att minska sannolikheten att det uppstår dåliga lån i framtiden.

Vad gäller arbetet med åtgärderna i handlingsplanen kan man säga att det är ganska få konkreta åtgärder som är genomförda men mycket arbete som har påbörjats. Till exempel håller den europeiska bankmyndigheten på att ta fram riktlinjer för att förbättra rapportering och genomlysning av bankernas tillgångar. En del av detta arbete är klart, men en hel del återstår. Kommissionen arbetar också med ett åtgärdspaket, som man planerar att presentera senare i vår. Tanken är att Ekofin ska följa upp handlingsplanen varje halvår.

Från regeringens perspektiv är det viktigt att problemen med dåliga lån i EU hanteras. De är något som minskar möjligheterna för investeringar och tillväxt i EU. Vi är därför överlag positiva till åtgärder som syftar till att stärka banksektorn. Regeringens inställning är naturligtvis att de åtgärder som ska genomföras genomförs budgetrestriktivt.

Anf. 60 HELENA BOUVENG (M):

Jag har inga problem med regeringens ståndpunkt. Jag tycker att den är bra. Det här är viktiga frågor. Det är också mycket viktigt med uppföljning av detta.

Jag har dock två frågor, kanske lite av kompetensfrågor. Det står ibland "dåliga lån" och ibland "nödlidande lån". Vad är det som gäller här? Om jag har förstått det hela rätt kommer först dåliga lån och sedan blir det nödlidande lån, och då har det blivit lite värre.

Den andra frågan är vad Sveriges hållning blir om uppföljningen visar på negativa effekter. Vad händer från svensk sida om man ser att det här inte går så bra?

Anf. 61 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Dåliga och nödlidande lån är samma sak. Jag antar att nödlidande lån måste ha kommit som begrepp genom en patetisk eller kanske fantasilös översättning. Vad säger SAOL?

Anf. 62 HELENA BOUVENG (M):

Bara en kunskapsfråga: Det ser inte så bra ut för dem som har dåliga lån, men nödlidande lån är väl när man inte kan betala lånen? Är det inte så?

Anf. 63 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

Kommissionen använder begreppet nödlidande lån. Men vi tycker att det låter som lån som skriker på hjälp.

Anf. 64 HELENA BOUVENG (M):

Vad händer då när det går i negativ riktning?

Anf. 65 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Formellt sett händer ingenting. Det är problematiskt, och jag antar att de länderna borde bli mycket bekymrade. Men att rensa upp i problemen med dåliga lån kommer att vara en förutsättning för att bankunionen ska kunna färdigställas. På så sätt ligger det i ländernas intresse att arbeta med det här, eftersom många av de länder som har mycket dåliga lån också är engagerade i att bankunionen ska bli verklighet.

Anf. 66 ORDFÖRANDE:

Jag tackar för informationen och konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Är det något som finansministern önskar tillägga under punkten Övriga frågor? Det verkar inte så.

Då får vi tacka finansministern och hennes medarbetare för medverkan vid dagens EU-nämnd. Jag tackar också nämndens ledamöter för deltagandet.

Innehållsförteckning

§ 1 Utrikes frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	2
Anf. 7 JOHAN NISSINEN (SD).....	3
Anf. 8 KARIN ENSTRÖM (M).....	3
Anf. 9 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 11 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	4
Anf. 12 AMINEH KAKABAVEH (V).....	5
Anf. 13 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	5
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 15 AMINEH KAKABAVEH (V).....	6
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 17 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	6
Anf. 18 SAID ABDU (L).....	6
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 20 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	7
Anf. 21 KARIN ENSTRÖM (M).....	7
Anf. 22 JOHAN NISSINEN (SD).....	8
Anf. 23 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	8
Anf. 24 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	9
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 26 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	9
Anf. 27 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	9
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 29 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	10
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	10

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	11
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	11
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 34 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	11
Anf. 35 KARIN ENSTRÖM (M).....	12
Anf. 36 JOHNNY SKALIN (SD)	12
Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	13
Anf. 38 AMINEH KAKABAVEH (V).....	13
Anf. 39 KARIN ENSTRÖM (M).....	14
Anf. 40 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	14

Anf. 41 PAVEL GAMOV (-).....	14
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 43 SAID ABDU (L).....	14
Anf. 44 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 45 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	15
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 47 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	15
Anf. 48 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 49 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	15
Anf. 50 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 51 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	16
Anf. 52 JOHNNY SKALIN (SD).....	16
Anf. 53 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 54 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	16
Anf. 55 JOHNNY SKALIN (SD).....	16
Anf. 56 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 57 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	17
Anf. 58 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 59 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	17
Anf. 60 HELENA BOUVENG (M).....	17
Anf. 61 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	18
Anf. 62 HELENA BOUVENG (M).....	18
Anf. 63 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	18
Anf. 64 HELENA BOUVENG (M).....	18
Anf. 65 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	18
Anf. 66 ORDFÖRANDEN.....	18